

Tartu ROHeringi esimene aasta

Mirjam Võsaste
Ruumiloomes osakond
Tartu Linnavalitsus

TARTU

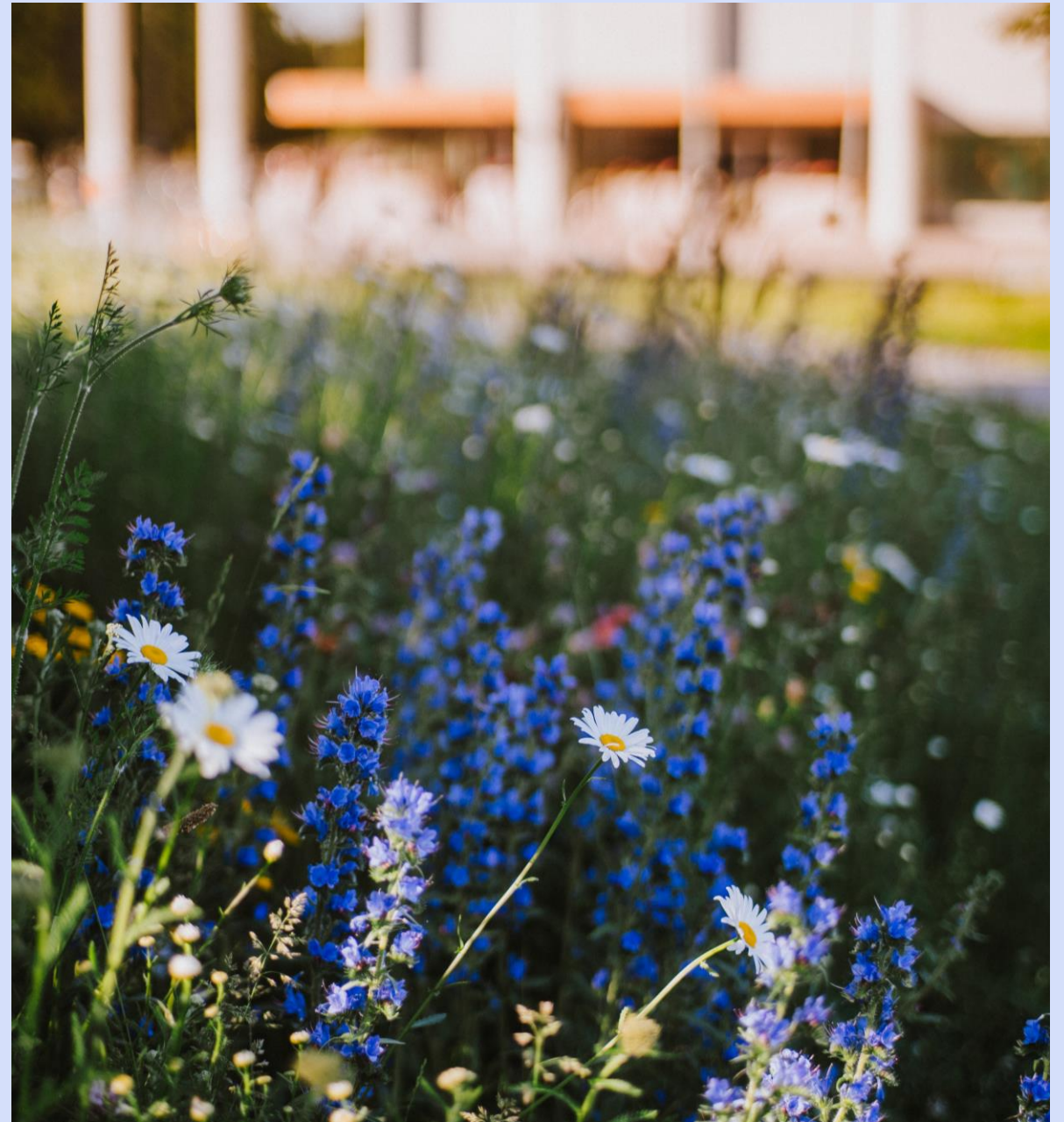
Tartu ROHEring

- LIFE projekt
- 5 aastat, 2022 – 2027
- **Eesti:** Tartu linn (juhtpartner), Tartu Ulikool, Tallinna Tehnikaülikool, KINO MTU, Rohetiiger SA
- **Läti:** Riia linn, Läti Looduse Fond
- **Taani:** Aarhusi omavalitsus

Projekti suured eesmärgid

- Elurikkuse toetamine linnas
- Omavahel ühendatud rohealade võrgustiku loomine
- Kliimamuutustest tuleneva mõju leevendamine
- Hea elukeskkonna loomine kõigile
- Teadlikkuse tõstmine linnaloodusest

Projektialade valimise metoodika

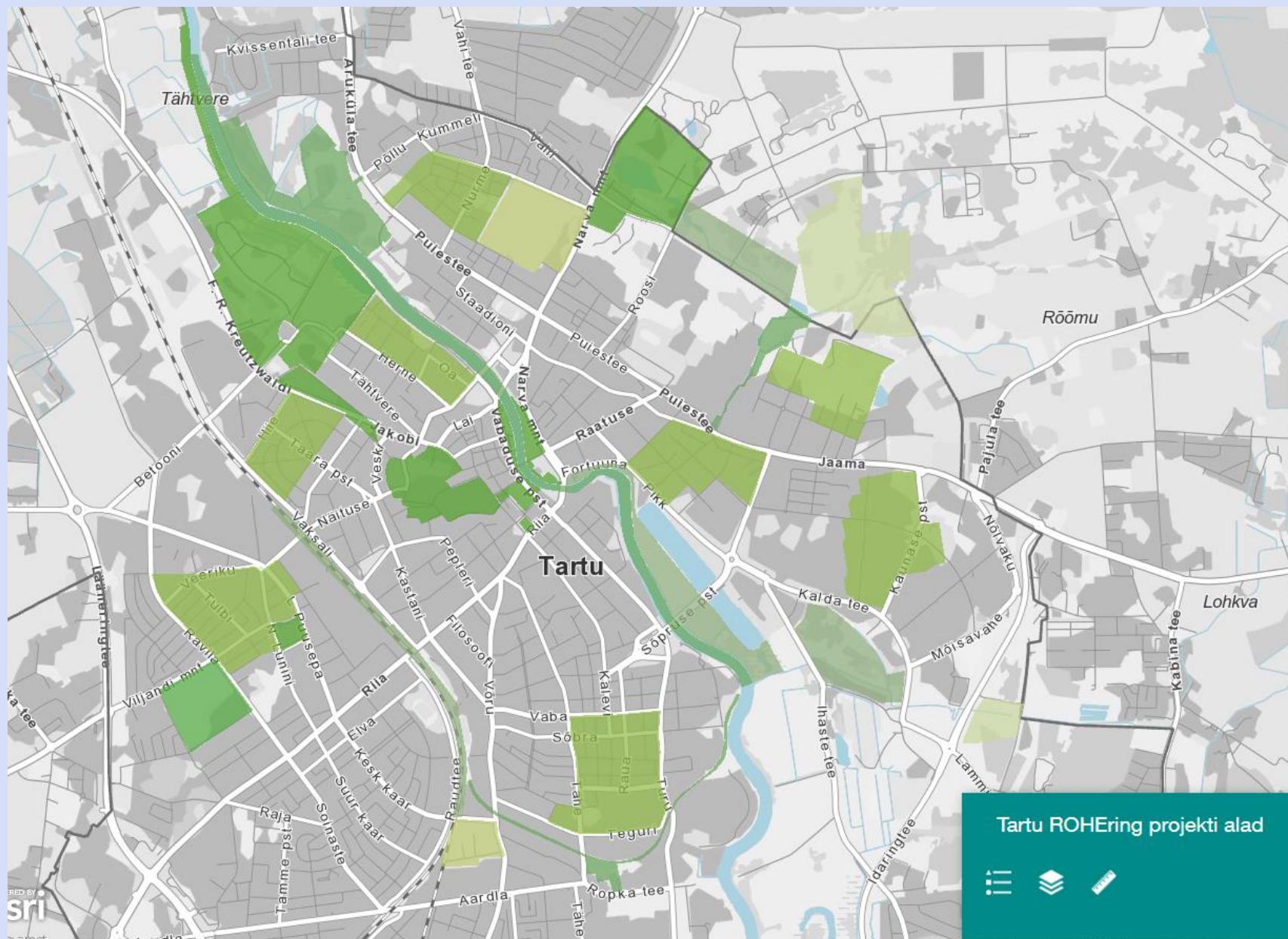
Loogika: luua rohekoridoridega ühendatud linna rohealade võrgustik, millel on ühendused ka linna serva looduskaitsealadega

"Rohering" - projektialad on omavahel ühendatud ja moodustavad loogilise "ringi", ka linnalooduse matkaradade eesmärki silmas pidades

Alade tüübid:

- Pargid
- Surnuaiad
- Eraaedade piirkonnad
- Rohekoridorid – jõeäär, raudteekoridor, Sadamaraudtee, Jaamamõisa oja
- Linnaserva looduskaitsealad – liigirikkuse "allikakooslused" (NB: LIFE rahastuse üks eeldusi on Natura2000 alade taastamine!)

Projektialad

Metoodika: soontaimed

Töötlustega alad:

- Dendropark
- ERM
- Mathieseni
- Raja tn katseala (TU omand)
- Toomemägi
- Tähtvere
- Ulejõe

Töötlusteta alad:

- Anne
- Barclay
- Forseliuse
- Hurda
- Jaamamõisa
- Kaubahoov
- Mathieseni
- Sadamaraudtee
- Sanatooriumi
- Vabaduse puiestik
- Ropka park
- Linnaujula tagune ala
- Uueturu
- Vaksali

Metoodika: soontaimed (ja muld)

- Ala üldkirjeldus
- Taimede üldine liiginimekiri
- Püsiruudud (1x1m)
- Mulla geokeemia proovid
- Lasuvustiheduse mõõtmine
- Mulla DNA proovid
- Rasvhapete proovid

Tulemused: soontaimed

- Kokku leiti projektialadelt 379 taksonit
- Kõige liigirikkam: linnaujula tagune ala (139)
- Kõige liigivaesem: Barclay (25)
- 1x1 m ruudus: Jaamamõisa niit (27)
- 20x20 cm ruudus: Uueturu ja Tähtvere (13)

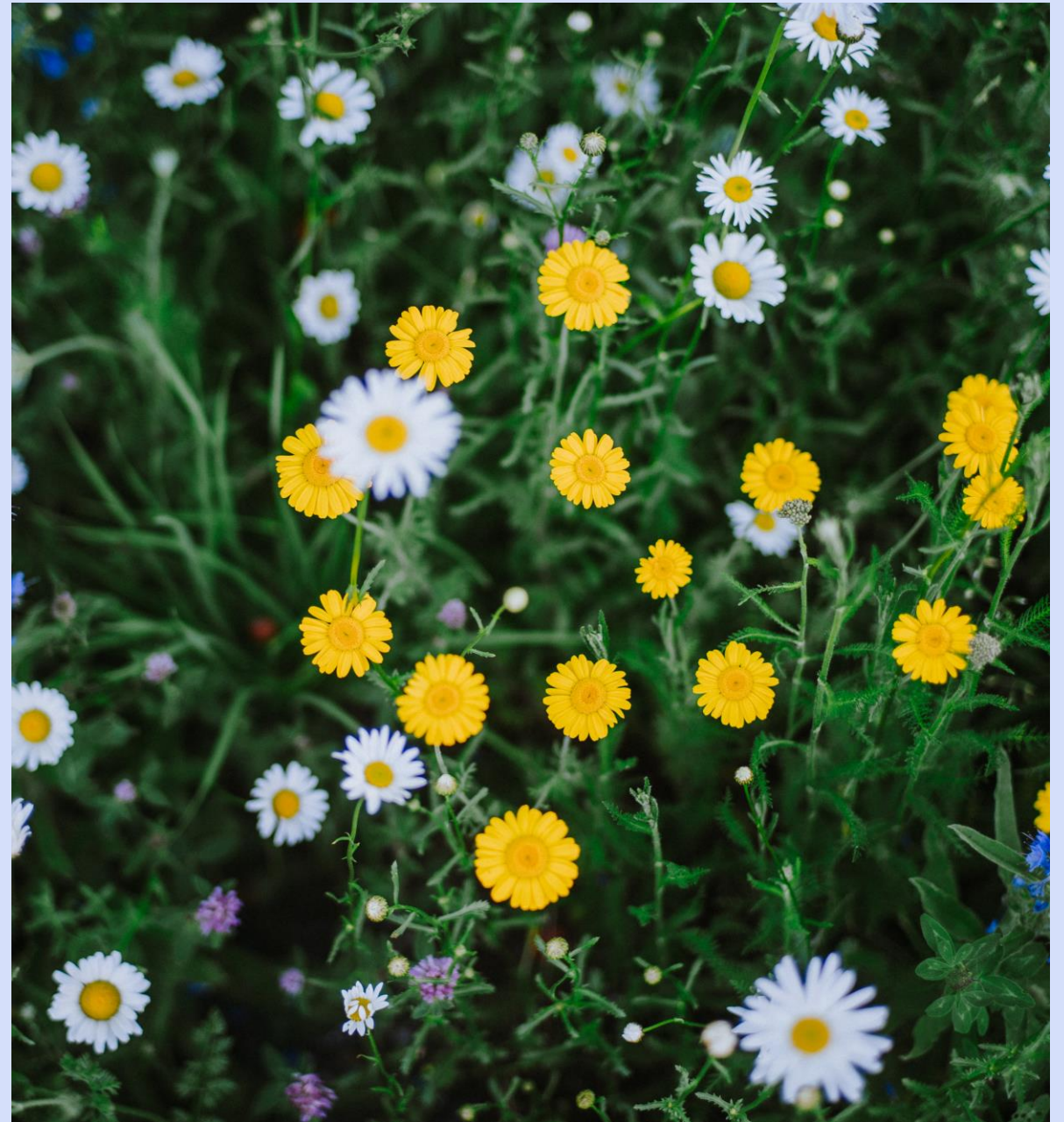
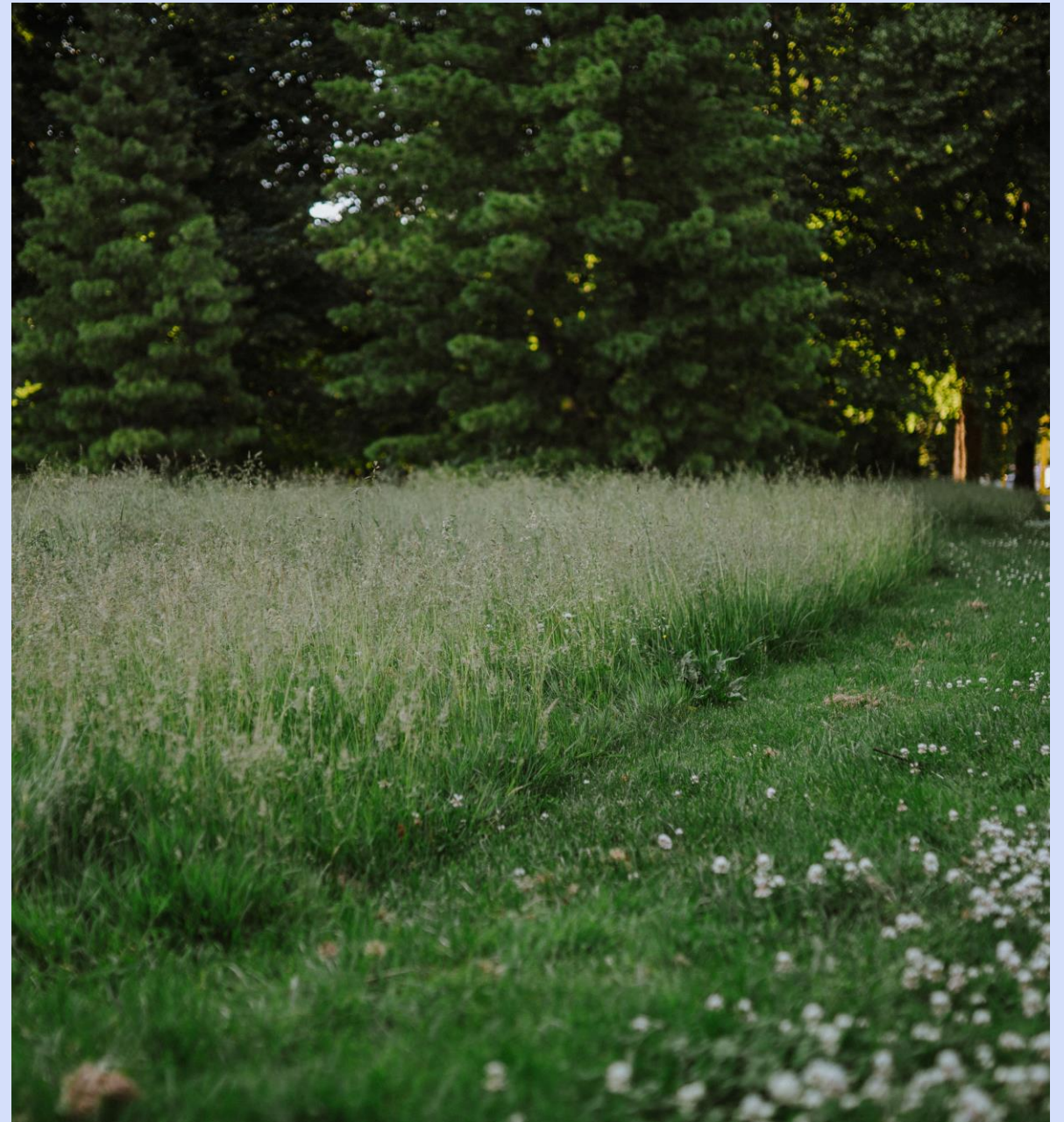

Foto: Mana Kaasik

Tulemused: niitmine vs mitteniitmine

- Monitooriti 7 töötusega ala
- Erinevus ei olnud suur, mis ongi 1. aastal oodatav tulemus
 - See tähendab, et alad on liigilise koosseisu poolest sarnased ja edaspidi võrreldavad

Metoodika: liblikad

- Monitooriti 3 korda suve jooksul: juunis, juulis ja augustis
- 30 minuti jooksul käidi ringi liblikavõrguga ja määrati kõik püütud isendid
- Röövikute püüdmiseks tehti igal alal võrguga 500 lööki

Hüpotees: liigirikkus, täiskasvanud isendite ja röövikute arv on vähem niidetavatel aladel suurem

Tulemused: liblikad

- **Liikide arv:** tihedalt niidetavatelt aladelt leiti 13, harva niidetavatelt 23 liiki
- **Täiskasvanud isendite arv:** tihedalt niidetavatelt 280, harva niidetavatelt 422 isendit
- **Liblikaröövikute isendite arv:** tihedalt niidetavatelt 68, harva niidetavatelt 126 isendit

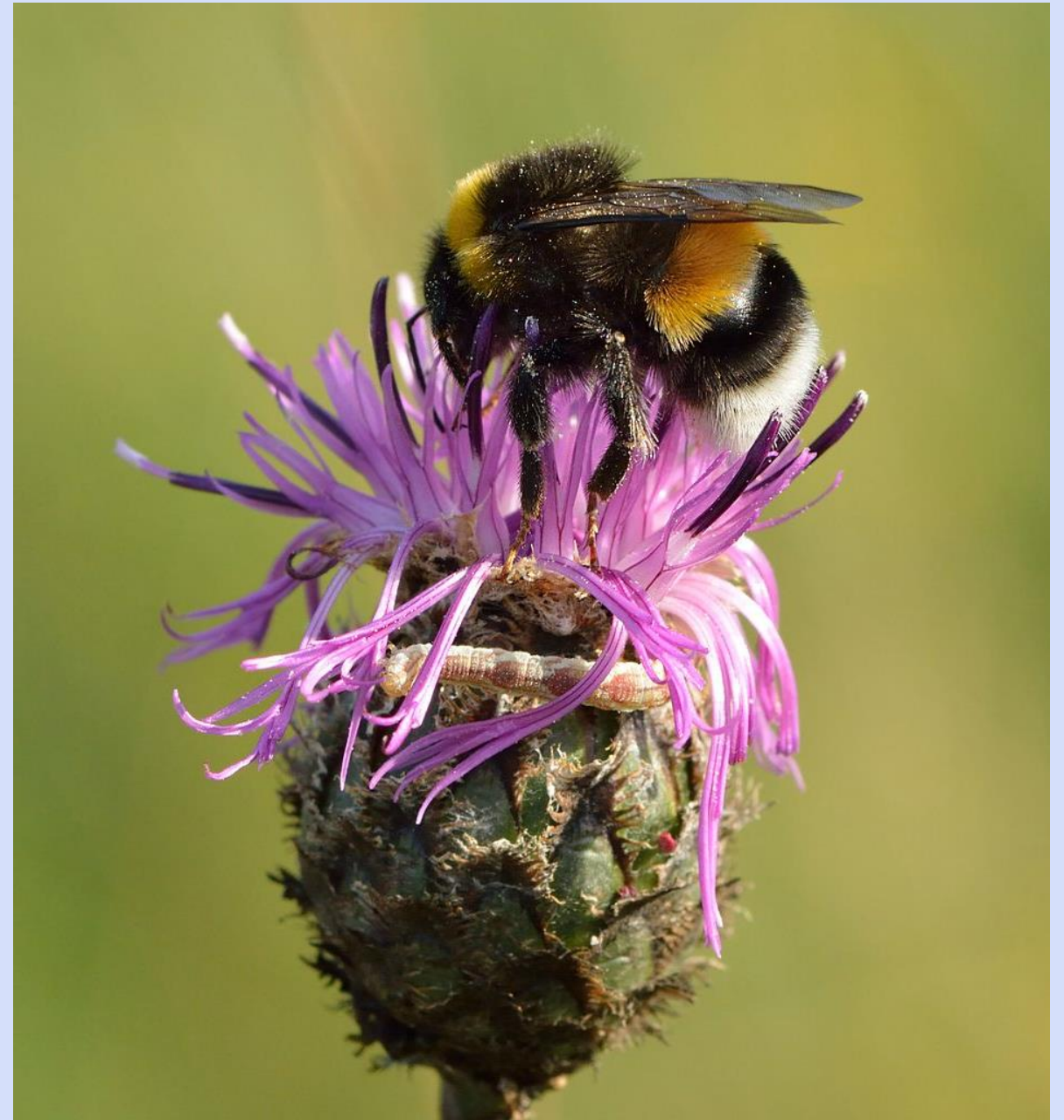
Hüpoteesid leidsid kinnitust

Violett-siilaktiib (*Favonius quercus*) Foto: Ain Piir

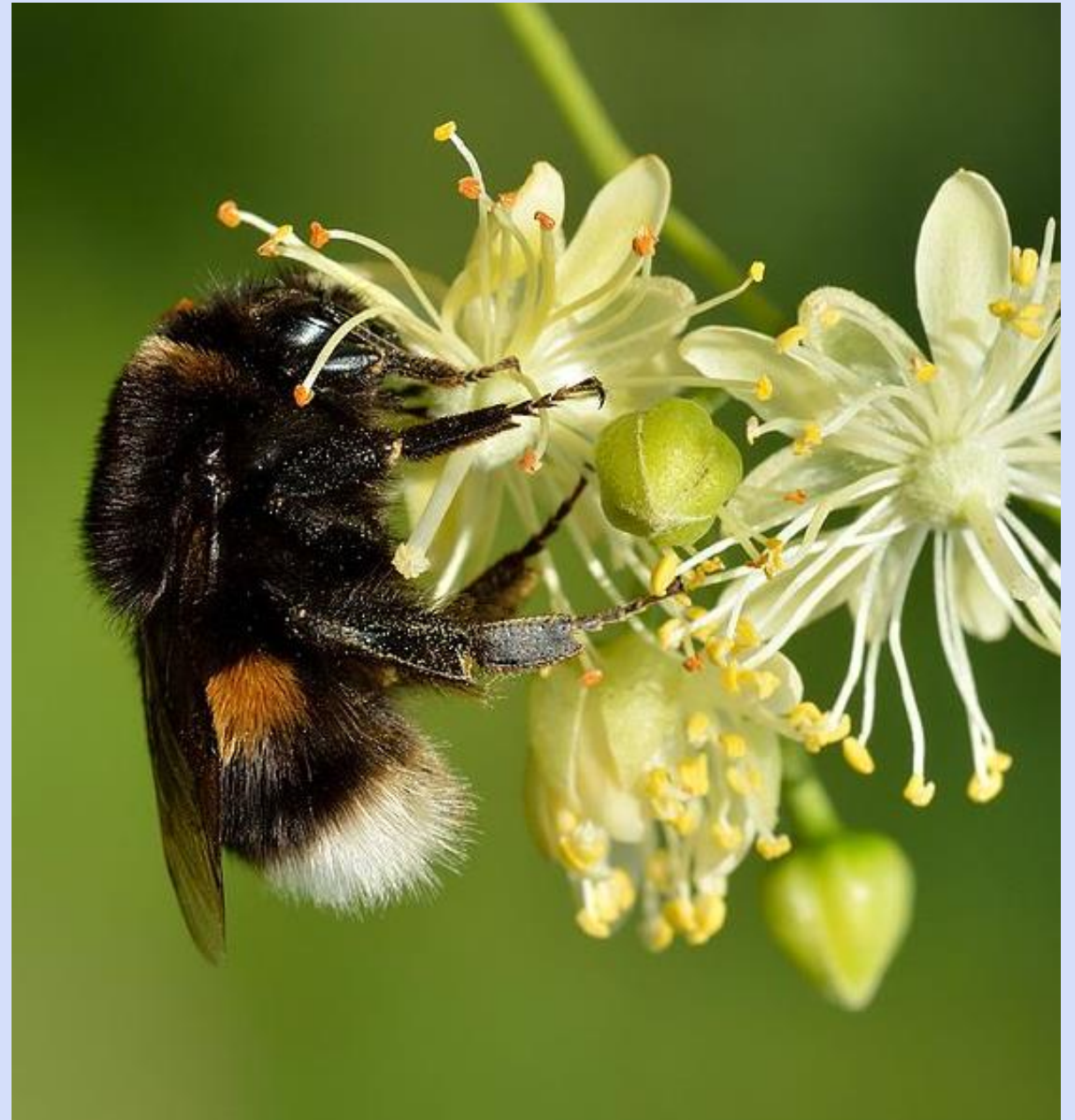
Metoodika: kimalased

- 4x50m pikkused transektid, mida läbiti 5 minutit
- Kõik nähtud kimalased püüti võrguga ja määrati
- Vaatlusi teostati 2 korda suve jooksul

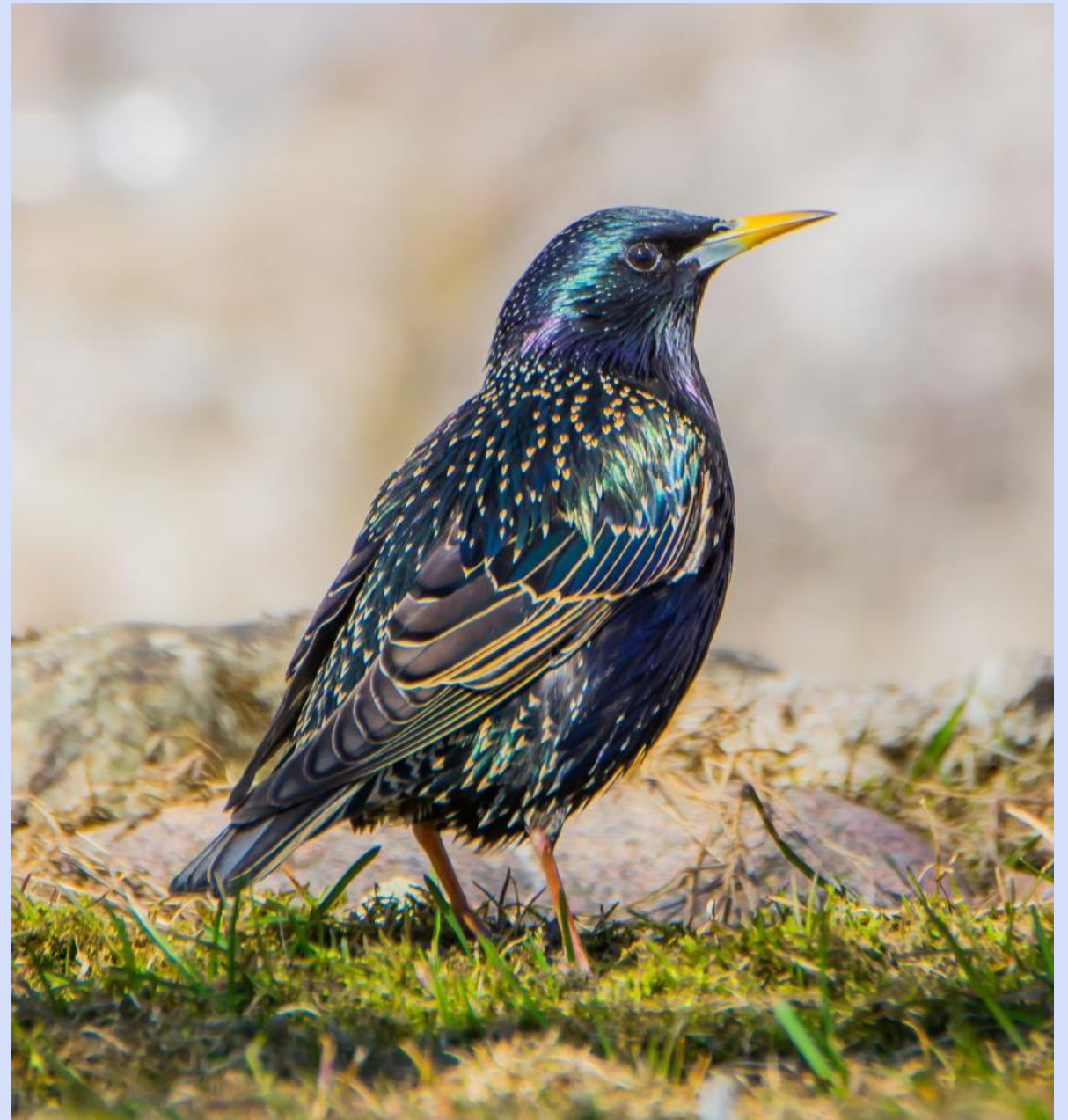
Tulemused: kimalased

- 14 liiki
- 646 isendit
- Kõige rohkem isendeid Tähtvere pargis ja Anne kanali ääres
- Kõige levinumad liigid karukimalane ja maakimalane

Metoodika: linnud

- Kokku 66 vaatluspunkti
- Määrati igas vaatluspunktis 5 minuti jooksul nähtud ja kuulnud linnud (50m raadius)
- Samuti kirjeldati vaatluspunkti (puud, majade olemasolu, maastik jms)

Tulemused: linnud

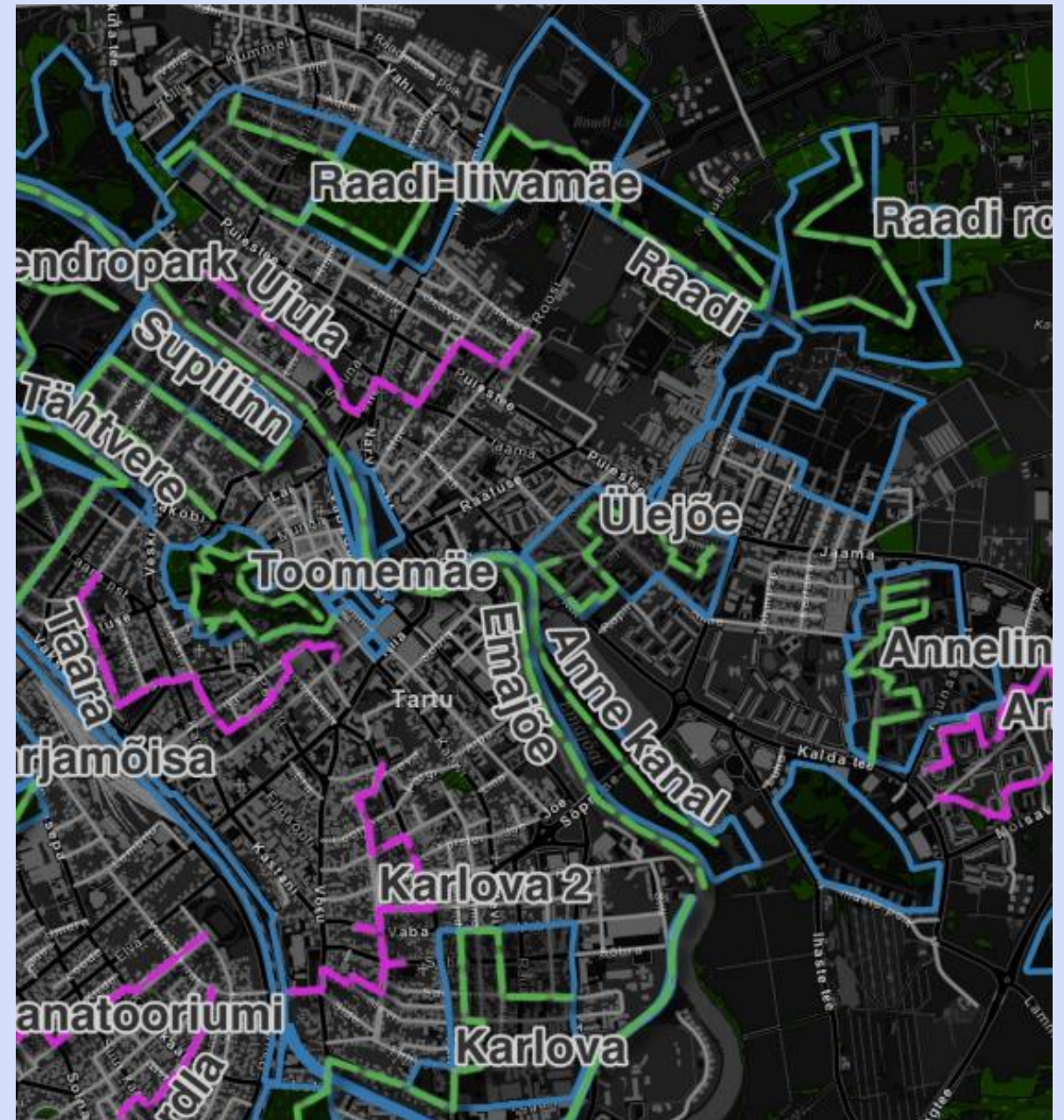
- 66 punktis loendati kokku 1935 lindu 81 liigist
- Kõige arvukamad: rasvatihased, metsvindid, kuldnokad, hallvaresed ja hallrästad
- Haruldased: kukkurtihane, väike-kärbsenäpp ja väike-kirjurähn

Kukkurtihane Foto: Kalmer Lehepuu

Metoodika: nahkhiired

- 20 loendusrada, igal ca 10 mõõtmispunkti
- Igas punktis mõõdeti nahkhiirte aktiivsust 5 minutit
- Kasutati ultrahelimikrofoni
- Välitööd viisid läbi vabatahtlikud huvilised

Tulemused: nahkhiired

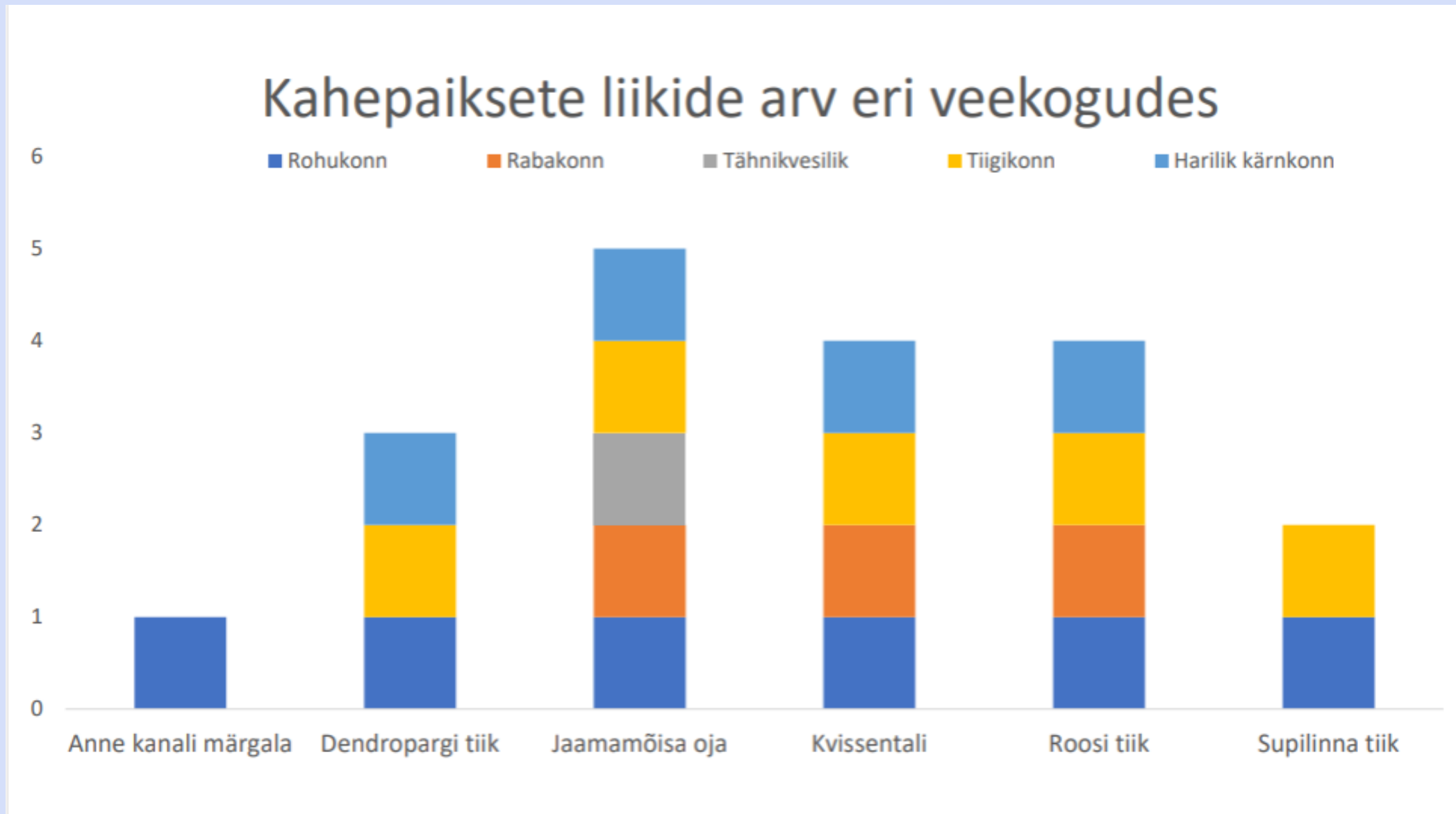

Metoodika: kahepaiksed

- Kudupallide ja häälitsevate isasloomade loendus (aprill)
- Kahvapüük ja tähnikvesiliku munade loendus (juuni)

Tulemused: kahepaiksed

Möödunud aasta tegevusi

- Suplinna tiigi puhastustööde algus
- Anne kanali kaldale konnalombi rajamine
- Uueturu linnarohtla rajamine
- Elupaikade rikastamine (lamapuit)

2024. aasta plaane

- Uueturu linnarohtla teine istutus
- Supilinna tiigi „taasavamine“ koos infotahvlitega
- Linlastele aiandustoetuste korra väljatöötamine
- Töö haljastuskava ja elurikkuse strateegiaga

Aitäh!

Mirjam Vösaste
Ruumiloomes osakond
Tartu Linnavalitsus

TARTU

17/01/24